

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 445/2018-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. augusta 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Ladislava Orosza a Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Česká exportní banka, a. s., Vodičkova 34, Praha, Česká republika, zastúpenej advokátskou kanceláriou Matejka Friedmannová s. r. o., Svätoplukova 28, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ondrej Matejka, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 3/2017 z 31. januára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Česká exportní banka, a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. júna 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Česká exportní banka, a. s., Vodičkova 34, Praha,

Česká republika (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Obdo 3/2017 z 31. januára 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že Okresný súd Košice I (ďalej len „okresný súd“) uznesením z 15. októbra 2015 vyzval žalobcu [REDAKOVANÉ], správca konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ], „v konkurze“, na zaplatenie preddavku na trovy incidenčného konania podľa § 32 ods. 11 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 7/2005 Z. z.“).

Následne okresný súd uznesením zo 17. decembra 2015 zastavil predmetné incidenčné konanie z dôvodu, že žalobca v zákonnej lehote nezaplatil preddavok na trovy incidenčného konania podľa § 32 ods. 11 zákona č. 7/2005 Z. z.

Žalobca [REDAKOVANÉ], správca konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ], „v konkurze“ (ako nový správca konkurznej podstaty úpadcu, pozn.) podal prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie a žiadal uznesenie okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu, že preddavok na trovy incidenčného konania zaplatil v lehote na podanie odvolania.

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 27. júna 2016 uznesenie okresného súdu vo výroku o zastavení konania potvrdil z dôvodu, že preddavok na trovy incidenčného konania nie je súdnym poplatkom, tento preddavok je upravený iba v zákone č. 7/2005 Z. z., a preto nemožno použiť postup podľa § 10 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením z 31. januára 2018 tak, že uznesenie krajského súdu z 27. júna 2016 a uznesenie okresného súdu zo 17. decembra 2015 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že konajúce súdy mali primerane aplikovať na vzniknutú procesnú situáciu § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch.

Sťažovateľ namieta právny záver najvyššieho súdu s tým, že podľa neho poplatková povinnosť podľa zákona o súdnych poplatkoch a preddavková povinnosť podľa zákona č. 7/2005 Z. z. nie sú typovo identické peňažné povinnosti.

V rámci svojej argumentácie sťažovateľ poukazuje na subjekty platobnej transakcie – pri poplatkovej povinnosti vystupuje súkromný subjekt (poplatník) a verejný subjekt (štát, resp. súd), ktorý má nadradené postavenie, vyrubováciu právomoc a právomoc vynútiť si splnenie poplatkovej povinnosti. V prípade preddavkovej povinnosti vystupujú proti sebe rovnoprávne subjekty (strany sporu) bez možnosti použiť prostriedky donútenia, kde je potrebné zohľadniť, že

- súdny poplatok je daň za službu, ktorú poskytuje štát občanom a je upravená normou verejného práva. Preddavok na trovy incidenčného konania je zálohovou platbou jednej strany sporu voči druhej strane sporu, ktorý sa neskôr zúčtuje podľa predpisov o náhrade trov konania, pričom táto úprava je obsiahnutá v právnom predpise súkromného práva – v zákone č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“), resp. Občianskom súdnom poriadku;

- právna úprava súdneho poplatku pozná inštitút oslobodenia od súdneho poplatku – zákonné vecné a osobné oslobodenie, pričom preddavok vychádza z práva úspešnej strany na náhradu vynaložených trov a neexistuje v tomto prípade inštitút oslobodenia;

- právna úprava súdneho poplatku pozná inštitút vrátenia súdneho poplatku (napr. pri súdnom zmieri, späťvzatí návrhu), pričom v takýchto procesných situáciách sa preddavok na trovy incidenčného konania nevracia;

- súdne poplatky sú príjmom štátneho rozpočtu a ich evidenciu vedie Ministerstvo financií Slovenskej republiky, preddavky na trovy konania sú príjmom úspešnej strany sporu;

- zastavenie konania ako následok nezaplatenia súdneho poplatku pozná aj zákonné výnimky v § 10 ods. 2 a 3 zákona o súdnych poplatkoch a tieto výnimky „majú za cieľ odstrániť tvrdosť zákona, aby inštitút súdnych poplatkov neprimerane nezasahoval do práva na súdnu a inú právnu ochranu. Uzákonenie inštitútu oslobodenia od súdnych poplatkov a uzákonenie výnimiek z generálneho pravidla o zastavení konania vychádza práve z princípu súdneho poplatku ako osobitnej formy dane za služby štátu poskytované občanom, a tieto inštrumenty majú za úlohu zmierniť nerovnosť účastníkov poplatkovej transakcie (verejný orgán vs. súkromný subjekt), na rozdiel od preddavku na trovy incidenčného konania..., ktorý s nezaplatením preddavku spája povinnosť súdu zastaviť incidenčné konanie a z tohto pravidla nepozná ZKR žiadne výnimky, nakoľko medzi účastníkmi tejto platobnej povinnosti neexistuje žiadna nerovnosť, ktorú by bolo potrebné zmierniť resp. odstraňovať.“.

Sťažovateľ ďalej argumentuje tým, že v právnej úprave preddavku na trovy incidenčného konania nie je medzera v zákone, keďže „skutočnosť, že zákonodarca v právnej úprave ZKR nepripustil možnosť dodatočného zaplatenia preddavku na trovy incidenčného konania (pravdepodobne z dôvodu prioritizácie zásady rýchlosti a efektívnosti incidenčného súdneho konania) znamená, že sa nejedná o medzeru v právnej úprave ZKR, ale že takýto mechanizmus zákonodarca do ZKR zakotviť nechcel.

... má za to, že NS SR absolútne nekriticky implementoval ustanovenia právneho predpisu verejného práva (§ 10 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch) do skutkovej situácie právne regulovanej predpismi súkromného práva (§ 32 ods. 11 ZKR), čím sa de facto a skrytým spôsobom dopustil neprípustného použitia výkladovej metódy per analogiam (t. j. výklad podľa podobnosti), avšak spôsobom ktorý je v rozpore so zásadami použitia analógie, nakoľko v danom prípade sa nejedná o analógiu legis (nejde o analogické použitie iných ustanovení toho istého zákona), avšak nie je prípustné ani použitie analógie iuris (neexistuje medzera v právnej úprave; neexistujú žiadne relevantné znaky analogickej podobnosti; je nemožné používať analógiu predpisov verejného práva na situácie podliehajúce oblasti súkromného práva).

... použitie analógie súvisí s problémom tzv. medzier v práve, teda oblastí spoločenských vzťahov, ktoré právne upravené nie sú. Jednou z ciest, ako tento problém

riešiť, je práve analogická aplikácia práva. Právo podľa analógie je možné aplikovať občianskoprávných (rozumej súkromnoprávných) vzťahoch len pri riešení takej otázky, ktorú nie je možné riešiť aplikáciou zákona, t. j. najmä v občianskoprávných vzťahoch upravených len rámcovo. Právo podľa analógie avšak nie je možné aplikovať v prípadoch, v ktorých zákon pozná riešenie.

V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza, že ZKR výslovne pozná riešenie na situáciu, ak účastník konania/strana sporu nezaplatí včas preddavok na trovy incidenčného konania, nakoľko s takouto situáciou ZKR spája povinnosť konajúceho súdu zastaviť incidenčné súdne konanie podľa § 32 ods. 11 ZKR.

... procesné práva sťažovateľa... v konaní vedenom na Okresnom súde Košice..., aby sa vec prejedнала a rozhodla v súlade s príslušnými ustanoveniami CSP a ZKR, boli a sú... porušené Napádaným rozhodnutím NS SR.

Napádaným rozhodnutím NS SR tak podľa názoru sťažovateľa bola poskytnutá neprávna (sťažovateľ sa nebojí uviesť že protiprávna) ochrana žalobcovi... za úplného potlačenia zákonom (§ 32 ods. 11 ZKR a príslušnými ustanoveniami CSP) definovaného záujmu sťažovateľa na efektívnom a hospodárnom rozhodnutí vo veci...“.

Napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ústavy, keďže okresný súd je povinný opäť konať a rozhodnúť v predmetnom incidenčnom konaní, čím „vznikli a priebežne vznikajú sťažovateľovi náklady spojené s povinným právnym zastúpením sťažovateľa v incidenčnom konaní advokátom..., pričom tieto výdavky znižujú majetok sťažovateľa a vznikajú ako bezprostredný následok Napádaného rozhodnutia. A teda ak by nedošlo k vydaniu Napádaného rozhodnutia, sťažovateľ by nebol povinný trpieť znižovanie svojho majetku vo forme výdavkov na vyššie špecifikované incidenčné konanie, ktoré má po správnosti (po práve) byť nezvratne zastavené.“.

Na základe tejto argumentácie sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie základných práv podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým

uznesením najvyššieho súdu z 31. januára 2018, napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo

slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal sťažnosť z hľadiska toho, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú.

Najvyšší súd v napadnutom uznesení z 31. januára 2018 poukázal na odôvodnenie uznesenia okresného súdu a uznesenia krajského súdu a uviedol obsah dovolania žalobcu. Najvyšší súd po oboznámení sa so súdnym spisom dospel k záveru, že „*konanie, v ktorom odvolací súd rozhodol dovolaním napadnutým uznesením, neprebehlo podľa zásad spravodlivého konania*“.

Následne najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol:

«43. *Preddavok na trovy konania v zmysle citovaného §-u 32 ods. 11 ZoKR zabezpečuje vymožitelnosť prípadnej náhrady trov konania. Povinnosť zložiť preddavok na trovy konania má veriteľ, ktorému bola popretá pohľadávka a ktorý je v právnej pozícii*

žalobcu a aj veriteľ, ktorý poprel pohľadávku a je v pozícii žalovaného. Zloženie preddavku žalobcom je podmienkou, aby súd rozhodoval o podanej žalobe. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii ako špeciálny právny predpis nerozlišuje subjekty na strane žalobcu tak, ako ich rozlišuje na strane žalovaného, kedy odlišuje žalovaného, ktorým je správca a žalovaného, ktorým je popierajúci veriteľ. Na to, aby bolo popretie pohľadávky žalovaným ako popierajúcim veriteľom účinné, musí zložiť preddavok, v opačnom prípade súd v konaní o určení popretej pohľadávky rozhodne, že popretie je neučinné. Zložený preddavok sa použije na náhradu trov konania, ak bude zaviazaný na náhradu ten účastník, ktorý preddavok zložil. Pokiaľ zaviazaný na náhradu trov konania nebude, súd rozhodne o vrátení preddavku alebo jeho časti.

44. Žalobca preddavok na trovy konania v súdom ustanovenej lehote 15 dní od doručenia uznesenia prvoinštančného súdu o uložení povinnosti zložiť preddavok, neuhradil, uhradil (zložil) ho až v lehote na podanie odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania.

45. Procesnú situáciu, kedy k úhrade preddavku na trovy konania, dôjde v lehote na podanie odvolania proti zastavujúcemu uzneseniu prvoinštančného súdu (keďže podanie odvolania proti uvedenému procesnému rozhodnutiu zákon nevylučuje), zákon o konkurze a reštrukturalizácii neupravuje, ktorá skutočnosť však jednoznačne nesmie ísť na úkor práv účastníka konania/strany sporu a obmedziť ho v prístupe k súdu (spravodlivosti). Rovnako by bolo v rozpore s princípom spravodlivosti, rigidné vylúčenie primeranej aplikácie §-u 10 ods. 3 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb. (v znení účinnom do 30. 06. 2016), podľa ktorej prvostupňový súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak poplatník zaplatí súdny poplatok do konca lehoty na podanie odvolania. V oboch prípadoch, teda tak v prípade preddavkovej povinnosti podľa ZoKR, ako aj poplatkovej povinnosti podľa ZoSP (i keď dovolací súd zhodne s odvolacím súdom má za to, že preddavok na trovy konania nie je súdnym poplatkom), ide z hľadiska povinnej osoby a zákonných následkov o typovo identickú peňažnú povinnosť.

46. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky... sp. zn. II. ÚS 1/2004, podľa ktorého výklad právneho predpisu nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva. Medzera v právnej úprave nemôže mať za následok porušenie základného práva účastníka konania konania/strany

sporu garantovaného v Ústave SR. V prípadoch, v ktorých nejednoznačné znenie navzájom súvisiacich zákonov (v danom prípade zákon o konkurze a reštrukturalizácii a poplatkový zákon) pripúšťajú viaceré výklady a výsledky interpretácie, je potrebné použiť taký výklad, ktorý by základné právo nielenže neporušoval, ale naopak garantoval.

47. Podporne dovolací súd poukazuje aj na ďalšie rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 148/2006, v ktorom ústavný súd zaujal názor, že zo zásady ústavne konformného výkladu vyplýva tiež požiadavka, aby v prípadoch, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, bol uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických alebo právnických osôb. Inak povedané, všetky orgány verejnej moci sú povinné v pochybnostiach vykladať právne normy v prospech realizácie Ústavou SR (a tiež medzinárodnými zmluvami) garantovaných základných práv a slobôd. V kontexte uvedeného bol postup súdu prvej inštancie, ktorý uznesenie o zastavení konania napriek dodatočnému zloženiu preddavku na trovy konania (v odvolacej lehote) nezrušil, vecne nesprávny. Za nesprávny z rovnakého dôvodu je nutné považovať aj postup odvolacieho súdu, ktorý rozhodnutie súdu prvej inštancie o zastavení konania, potvrdil.

48. Nie bezvýznamným je tiež konštatovanie Ústavného súdu Českej republiky v náleze sp. zn. II. ÚS 179/2001, ktorý, vedomý si svojho postavenia strážcu ústavnosti, vo svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne (a nie formálne) poňatie právneho štátu. Takto, nie formálne, nahliada aj na nevyhnutnosť dodržania princípu procesnej čistoty. Nejde teda o nutnosť dodržania princípu právnej čistoty chápaného ako hodnota sama osebe, ale o dosiahnutie „právne čistého“ procesu, v ktorom nedochádza k zásahom do práv účastníkov, ale naopak, otvára im procesný priestor, v rámci ktorého by mohli uplatniť svoje procesné práva.

49. Zhrnúc vyššie uvedený skutkový stav, kedy súd prvej inštancie uznesenie o zastavení konania nezrušil, ale vec postúpil odvolaciemu súdu, ktorý zastavujúce uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil, dovolací súd zastáva názor, že žalobcovi bez ústavne akceptovateľného dôvodu bolo, napriek tomu, aký je zmysel a účel inštitútu preddavkov na trovy konania, odopreté právo na prístup k súdu.

50. V prejednávanej veci teda odvolací súd nielenže nápravu vadného postupu súdu prvej inštancie nezjednal, ale naopak, jeho potvrdením zaťažil svoje konanie procesnou

vadou v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. Dovolací súd preto uznesenie odvolacieho súdu... podľa § 449 ods. 1 C. s. p. zrušil, rovnako zrušil aj uznesenie súdu prvej inštancie... o zastavení konania [nakoľko toto uznesenie na uznesenie odvolacieho súdu obsahovo nadväzuje (§ 449 ods. 2 C. s. p.)] a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.). Vzhľadom na uvedené dovolací súd neskúmal ďalšie námietky dovolateľa, nakoľko zrušením uznesenia prvoinštančného súdu o zastavení konania pre nezaplatenie preddavku na trovy konania, sa konanie dostalo do štádia, kedy súd bude pokračovať vo vecnom prejednaní žaloby žalobcu.»

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že právne závery najvyššieho súdu sú logické, rešpektujú účel príslušných ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z., zákona o súdnych poplatkoch a Civilného sporového poriadku a nie sú arbitrárne. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorým tento akceptoval zloženie preddavku na trovy incidenčného konania do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu okresného súdu o zastavení konania – možno vnímať ako jedno z možných a ústavne akceptovateľných riešení uvedenej procesnej situácie v konaní pred všeobecným súdom. Odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu je dostatočným podkladom pre výrok, ktorým najvyšší súd zrušil uznesenie krajského súdu a uznesenie okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, preto právne závery najvyššieho súdu nie sú zjavne neodôvodnené a sú tak ústavne akceptovateľné.

Ústavný súd poukazuje tiež na svoje skoršie rozhodnutie sp. zn. IV. ÚS 166/2018, v ktorom považoval za ústavne súladný obdobný právny názor, kedy všeobecný súd akceptoval zaplatenie preddavku na trovy konania po uplynutí zákonnej lehoty, pričom preddavok bol zaplatený v čase, keď sudca rozhodoval o odvolaní proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, čo malo za následok zrušenie uznesenia o neúčinnosti popretia pohľadávky.

K námietke sťažovateľa o neprípustnosti analógie ústavný súd poukazuje, napr. na uznesenie sp. zn. 7 Cdo 39/2010 z 25. apríla 2012, v ktorom najvyšší súd uviedol, že analógia v procesnom práve je skôr výnimočná, ale nemožno ju absolútne vylúčiť.

Predovšetkým tam, kde zákonná úprava vykazuje medzeru, ako to je v danom prípade. K takémuto záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 28/2000, ako aj Ústavný súd Českej republiky – III. ÚS 456/97 z 2. apríla 1998.

Obdobne ústavný súd v skoršom rozhodnutí uviedol, že otázka použitia analógie v práve vzniká až vtedy, keď určitú situáciu právna norma priamo nepredvída a neupravuje ju, a až vtedy, keď ani prípustným extenzívnym výkladom určitého ustanovenia nemožno dospieť k tomu, že sa vzťahuje na danú situáciu. Analógia znamená primerané použitie obsahom najbližšieho ustanovenia toho istého právneho odvetvia alebo celého právneho poriadku, jeho zmyslu a základných zásad. Použitie analógie v občianskom procesnom práve považuje ústavný súd za prípustné (II. ÚS 345/08).

Ústavný súd si je vedomý, že všeobecné súdy uvedenú procesnú situáciu posudzujú aj odlišne (porovnaj odkaz na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne uvedený v uznesení sp. zn. IV. ÚS 166/2018), aj v tomto prípade je však potrebné poukázať na judikatúru ústavného súdu, v ktorej opakovane pripomína, že mu neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zveruje najvyššiemu súdu, ktorému okrem iného priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05, II. ÚS 752/2016, II. ÚS 861/2016, III. ÚS 205/2017).

Sťažovateľ namieta porušenie čl. 20 ústavy, preto ústavný súd preskúmal porušenie uvedeného článku ústavy v celosti.

V dôsledku napadnutého uznesenia je okresný súd povinný pokračovať v incidenčnom konaní. Vzhľadom na to, že ústavný súd považuje napadnuté uznesenie za ústavne akceptovateľné, zmenšovanie majetku sťažovateľa spočívajúce vo vznikajúcich trovách konania v predmetnom incidenčnom konaní nemožno považovať za porušenie

základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Ústavný súd napokon nezistil možnú príčinnú súvislosť medzi porušením čl. 20 ods. 2 až 5 ústavy a napadnutým uznesením.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. augusta 2018